

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós peticor egyszeri hirdetés 30 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilattér: minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek
és az Eperjesi Kereskedők Társulatának
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.

Kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

A Széchenyi-kör szabad-liceumi előadásai.

A magyar közművelődés szolgálatában álló egyesületek száma évről évre növekszik. Sajnos azonban, hogy ez egyesületek közül alig egy-kettő áll hivatásának magaslatán. Nem egy kulturegyesületünk nagy apparátussal, hatalmas tőkével dolgozik, működését egy egész országrészre kiterjeszti, mégsem bir eredményeket felmutatni, még kevésbé érdeklődést kelteni, népszerű intézménnyé válni. Az Eperjesi Széchenyi-kör nem e meddő munkát végző egyesületek közé tartozik. Valóban nagy hálával tartozunk a Kör lánglelkű alapítójának, a ki bámulatos előrelátással, a helyi társadalom igényeinek tekintetbevételével oly szervezetet adott az eperjesi közművelődési egyesületnek, hogy azt a sárosvármegyei és az eperjesi intelligens társadalom kezdettől fogva felkarolta, dédelgette s a virágzás magas fokára emelte. Páratlanul áll a hazai közművelődési egyesületek sorában a Széchenyi-kör; páratlanul áll azért, mert fel tudta kelteni s állandóan ébren is tudja tartani a tagok érdeklődését, mert törekszik kielégíteni azokat a jogos kívánalmakat, a melyek a helyi társadalom szellemi színvonalának megfelelnek, abból folynak s annak emelésére szolgálnak. A Széchenyi-kör nem mondvasínált, kívülről reánk erőszakolt intézmény, hanem művelt és hazafias társadalmunk szellemi- és társaséletének megnyilatkozására kiváltképpen alkalmas egyesület. Népszerűségének, nagy sikereinek titka ebben rejlik. Ne felejtjük el épp ezért, hogy a Széchenyi-kör jövőben csak addig tölti be nemes misszióját,

a míg társadalmunk szellemi érdekeinek szolgálatára. A társadalom élő szervezet; szellemi színvonala süllyed vagy emelkedik s így idők folytán igényei is változnak. Kétségteljesen úgy van, hogy ma már közönségünk mind nagyobb és nagyobb kívánalmakkal lép fel a Körrel szemben. Ez az elégedetlenség a kulturális fejlődésnek örvedetes jele. Ószinte örömmel konstatáljuk, hogy a Kör vezetőségében, miként a múltban, úgy most is megvan az érzék e kívánalmak kielégítésére.

A Kör vezetőségének e munkásságáról akarjuk e lapok olvasóközönségét tájékoztatni. S mindjárt be kell vallanunk, hogy e munkásság ma már oly sok irányú, hogy annak ismeretése egy hírlapi cikkben fel nem ölelhető. Megelégszünk tehát, ha ez alkalommal a Kör irodalmi szakválasztmányának újabb törekvéseiről számolunk be.

Olvasóközönségünk előtt ismeretes, hogy a Kör évtizedeken át a téli időben kéthetenként felolvasó-estéket rendezett. A közönség kezdetben nagyobb igényeket e felolvasásokkal szemben nem támasztott; a felolvasások látogatottak és népszerűek voltak. Később azonban tapasztalunk kellett, hogy, habár a választmány ezután is kiváló gondot fordított a felolvasók megválasztására, a közönség egy része lassanként elmaradozott e felolvasásokról. Vizsgálva e változásnak okait, az irodalmi szakválasztmány rájött, hogy az, a mit e téren nyújt, ma már nem elégti ki közönségünket. Másrészt az a felfogás kezdett mindinkább előtérbe lépni, hogy a Körnek egyenes kötelessége, missziója közönségünk irodalmi ízlését emelnie, művel-

ségét mélyebbé tennie. Már pedig az eddigi irodalmi esték a maguk összefüggéstelen rendszertelenségében erre alkalmasak nem voltak. Át kellett továbbá látnia, hogy az igények e felolvasásokkal szemben nemcsak fokozódtak, de egyénileg különböző jellegűek. A kérdésnek ilyen felfogása az irodalmi szakválasztmányt az irodalmi esték reformjához vezette. E reformot a szakválasztmány a tagok élénk részvétele mellett végre is hajtotta s a múlt időben annak egy részét meg is valósította. Azt hisszük, lapunk olvasóközönsége szívesen veszi, ha a Széchenyi-kör e fontos újításáról pár sorban tájékoztatást nyer.

Vannak sokan, a kik, ha kevés is bennük a kulturális érzék, azonban szeretnek a műveltség hivatott képviselőiként szerepelni; a felolvasásokról szeretnek kicsinylőleg nyilatkozni. Hirdetik, hogy a felolvasások kora lejárt. Ha azonban körültekintünk nemcsak idehaza, de a külföldön is, arra a tapasztalatra jutunk, hogy a műveltségnek felolvasások útján való közlése sohasem volt oly népszerű, mint ma. A társadalom minden rétegében ellenállhatatlan a törekvés a műveltség megszerzése után. Ma már nemzetek, társadalmi osztályok, az egyes ember előtt kétségen felül áll, hogy a műveltségben a hatalom rejlik. Sohasem éreztük annyira br. *Eötvös* József ezen mondásának: «A magyar nemzet jövője a kultura kérdése» igazságát annyira, mint ma. A műveltség közlésére pedig világszerte leghatalmasabb eszköznek bizonyultak azok a felolvasások, szabad-előadások, a melyek «szabad-egyetem», «University Extension», «szabad-liceum»-ok neve alatt

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

Asszonyhoz.

Nem tudom én, mi lenne jobb:
Elkerülni téged?
Úgy, hogy soha ez életben
Ne szólhassak véled?
Avagy, mint a sötét árnyék,
Utadhoz szegődjem?
S, mint a nappal az éjszaka,
Kövessen emlékem?

Nem tudom én, hogy volna jobb:
Sírni, vagy nevetni?
Azt a sok-sok édes álmod,
Mind-mind eltemetni?
Nem tudom én, hogy mit tegyek,
De azt mélyen érzem:
Te nélkülöd ez az élet
Oly keserves nekem...

Székelly Oscar Gedeon.

Rákóczi börtöne.*

— Aradi tanár kutatásai. —

Nyáron a sors szeszélyéből — s a magasabb hadügyi kormány intézőségének jóvoltából — a Wiener-Neustadt mellett fekvő Wöllersdorfnak voltam huzamosabb ideig lakója! Mi sem természetesebb, hogy

* Az «Aradi Közlöny» legutóbbi számából vesszük ezt a, bennünket a fejedelem személyénél fogva különösen érdeklő cikket.

megnéztem — történelmi vonatkozásaiban a magyar nemzetet oly sokszor közel érintő nevezetességeit.

Első sorban a Mária Terézia által alapított és róla elnevezett katonai akadémiának hatalmas épülettömege — s különösen a baloldali toronyépület I emeleti szobája érdekelt, melyben II. Rákóczi Ferenc elzárva volt. Óriási méretű falai a menekülésnek még a reményeit is eleve kizárhatták; kétfelől nyíló vasrácsos ablakai s alacsony boltozata nyomasztólag hatottak kedélyemre. Ma az akadémiai növendékek műszaki tárgyainak demonstrációs szobája.

Az ember szeme akaratlanul is valami emlékeztető kis felírás után kutat, a mely a magyar nemzet egyik legideálisabb hőségének szenvedési helyét kegyelettel megörökítene; minő vérmes álom ez idea, a velünk politikai közösségben élő Ausztria területén?!

Az ottani ör szívesége folytán bepillantást nyerhettem a szomszédos szobákban elhelyezett levéltár idevonatkozó történelmi adataira. Az osztrák forrásmunka szerint a bezárt Rákóczit Lehmann várkapitány áruháza menti meg oly módúlag, hogy az őrtálló katonát elküldi szál gyertyáért, s azalatt átvéve a katonakardját, jómaga örökösök az ajtó előtt.

E pillanatot használja fel Rákóczi, s a szomszédos kis szobába szökik, a hol zabot tartottak; s itt átöltözik — zabos zsákkal már előzőleg becsempészett ruhába s felvéve vállára zsákokat, minden feltűnés nélkül ment ki a kapun 1701. november 9-ikén. A vár közelében már várta a kapitány öccse felyergelt lovakkal, s — mint ismeretes — a szökés sikerült.

A várkapitány a visszatérő katonának átadva az örökösét, maga is szökni akart, de a Rákóczi eltűné-

sét észrevevő ör fellármázta az egész őrseget, az figyelmessé lesz Lehmann sietségére, s éppen abban a pillanatban tartóztatják le, midőn lóra szállani akar. Az osztrák kodex szerint «szörnyű árulásnak» «szörnyű büntetésére» is volt; teste négyfelé vágott s a vár négy sarkán tűzetett ki elrettentő például.

A szerencsétlen Lehmann sorsa fölött érzett szánalom hatása alatt elmerengve, szemléltetem újlag azt a szobát, melynek fejedelmi foglya a magyar szabadság ideáljának egyik legnagyobb-szerű képviselője és hőse volt, kinek lelki tisztasága és önzetlensége a magyar hazaszeretet örök példája marad.

A vártoronnyal szemben fekvő utcának végén van a kapuczinusok temploma, melynek közelében fejezték le Frangepánt és Zrinyi Pétert. A magyar kegyelet e másik tragikus helynek fölkeresésére ösztönözött. Sokáig kerestem hiába, míg végre társam élelmessége és ügyessége rátalált a régi kolostor — ma sörgyár — átjáró-folyosójának falába illesztett emléktáblára.

Sötét kis zugocska e hely, melynek egyik ajtaja fölött áll a szomorú véget ért ifjak emléktáblája, közvetlenül az illemhely szomszédságában. Kik hazafias lelkesedésüket, hazaszeretetüket vérükkel pecsételték meg, azoknak emlékét hirdető egyszerű kőlapot az illemhely szomszédságába juttatta a hálás utókor!

Bármennyire szomorú körülmény is, de legszomorúbb a dologban az, hogy a magyar történelem e két kimagasló alakjának, e még oly szerény s még annyira profán helyen elhelyezett emléktáblája felállításában a magyarságnak semmi része sincs. Az egész a zágrábi horvát egyetemi ifjak agitációjának eredménye.

ismeretesekek. S botorság volna ma már bárkinek azt hirdetni, hogy tudásunknak egyedüli forrásai az iskola és a könyvtár. A művelődés újabb fejlődése diadalra juttatta azt a felfogást, hogy a műveltség sem lehet egy kiváltságolt osztályé, hanem annak elsajátítását mindenkinek lehetővé kell tenni. S erre nagyon jók a felolvasások.

Vajjon, kérjük, ki meri magát, a szó ideális értelmében művelt embernek mondani? Vajjon nem folyton és folyton reá vagyunk-e utalva mi, ú. n. műveltek, a szakadatlan önképzésre? Vajjon azonban akkor, a midőn a létért való folytonos küzdelem, hivatásunknak betöltése meggátolnak bennünket abban, hogy magunkat képezzük; akkor, a midőn a tudományok rohamos fejlődése átalakítja életünket, a társadalmat, képesek vagyunk-e, ha egyébként időnk és anyagi viszonyaink megengedik, a régi patriarchális idők emberéhez hasonlóan, könyveinkből a felszínre vetődő társadalmi, politikai és tudományos ismeretek minden részébe legalább felületes tájékozódást nyerni? Bizony bátran felelhetjük, hogy kevesen, igen kevesen. A magas színvonalon álló felolvasások így jönnek aztán a művelt ember segítségére; általános műveltségéhez szükséges ismereteket ez úton sajátíthatja el a lehető legkönnyebben. A felolvasásoknak kora tehát nem járt le; sőt ma már az általános műveltség megszerzésének egyik leghatalmasabb eszköze. Ilyen értelemben helyesen cselekedett az irodalmi szakválasztmány, hogy a múlt évben kísérletet tett az egyetemi színvonalon álló szabadelolvasásokkal. A kísérlet bevált. Valóban előkelő, művelt hallgatóság előtt kiváló előadók ismertettek oly kérdéseket, a melyeket szakkönyvekből csak hosszas, komoly tanulmányok útján lehetett volna egyébként a laikusnak megismernie. E magasabb fokú előadásokat ezidén is folytatja a választmány; s hiszszük, hogy művelt közönségünk Körünk ez új intézményét ismét melegen felkarolja.

De e magasabb fokú előadások meghonosításával az irodalmi szakválasztmány még csak egy irányban oldotta meg feladatát. Fentebb említettük, hogy az igények a felolvasásokkal szemben egyénileg is különböző jellegűek. A Kör mindenkor nagy súlyt helyezett arra, hogy női társadalmunk szellemi igényeit is kielégítse. Már pedig ez igények egész más jellegűek, mint a melyeket ama tudományos előadások elégítenek ki. Ezzel nem azt akarjuk mondani,

Évről-évre elzarándokolnak e szomorú helyre, s megkoszorúzzák az emléktáblát. Mindenesetűleg, a mely a tábla fölött van, minden horvát nemzeti szalag egy-egy arczulsapása a magyar indolenciának, mely nagyjainak emlékét megbecsülni nem tudja, s más nemzetnek ifjai ünnepeket meg azokban a «név» származottját, s gondoskodnak jeltelen sírjuk megjelöléséről!

Újabb idők mozgalmának eredménye a tetemek exhumálása, s ideiglenes eltemetése volt; ha az engedélyt megnyerik hozzá, a drága porokat Horvátországba szállítják.

Csodálatos, hogy a magyar közvélemény némán áll e tényre szemben, s még csodálatosabb, hogy a magyar ifjúság, mely a lelkesedésnek, ifjú nemes hévnek s hazaszeretnek letétevényese, egy szó, egy hang nélkül túri ezt; holott a mi a horvát ifjúságnak sikerülhet és sikerült, nem volna nehezebb nekünk sem! Vajha ne lenne ez pusztában elhangzó szó!

Kisfalusi István.

hogy művelt nőinkben nincsen meg az érdeklődés az ily előadások iránt is, hanem csak azt, hogy a nő műveltségének elsősorban más irányú szellemi táplálékra van szüksége. Művelt nőink részére más felolvasásokról kell gondoskodnunk. A Kör ez akciója összefügg némiképpen a nőnevelés fontos kérdésével. Elmondhatjuk minden öndicsékvés nélkül, hogy kevés magyar városnak van oly művelt női társadalma, mint Eperjesnek. Ki meri azonban azt állítani, hogy e műveltség befejezett? Serdülő leányaink, a kik az iskolából több-kevesebb ismeretet hoznak magukkal, s a kik a művelt társasélet és érintkezés külső formáit elsajátítják, vajjon szorulnak-e a továbbképzésre? Avagy az önképzés kizárólag a művelt férfiú fogalmához tartozik-e? Oly kérdések ezek, a melyekre könnyű a felelet. *Tolsztoj* irodalmi műveiben megrázó erővel igazolja, hogy a családi tragédiák az u. n. művelt nők léha társaséletére, a modern nő műveltségbeli hiányaira visszavezethetők. Megelégedhetünk-e tehát azzal, hogy a nő szellemi tápláléká úgyszólván néhány jó-rossz regény elolvasásából álljon? Valóban könyörtelenség, esztelenség volna a nőt kizárni azokból a szellemi javakból, a melyek lényét megnesemítik, lelkét magasabb szellemi világ részesévé teszik. Igazán művelt nő nélkül művelt társadalmi élet, eszményekért hevülő, művelt társadalom el nem képzelhető. A Kör irodalmi szakválasztmánya ez okból kísérletet tesz oly előadási sorozattal, a melyek művelt női társadalmunk igényeit hivatják kielégíteni. Lehetetlen, hogy minden szépért és nemesért hevülő intelligens női társadalmunk a választmány e vállalkozását fel ne karolja. Hiszszük és reméljük, hogy a leánygyermek fejlődését szíven viselő anya örömmel jelen meg leányával e felolvasásokon. Megjegyezzük egyébként, hogy ez előadások nemcsak nőknek, hanem férfiaknak is szólnak.

Ha már most tekintetbe vesszük, hogy a Kör évek óta az eperjesi társadalom kevésbé művelt osztályainak szellemi igényeit is sikerrel szolgálja az u. n. népszerű előadások tartásával, láthatjuk, hogy a szakválasztmány reformja a társadalom minden szellemi igényének eleget tenni igyekszik.

Mily jól esik ezek után konstatálni, hogy Körünk ez újabb irányú tevékenységében ott látjuk az irányítók, a vezetők élén azt a nemes férfit, a ki sok irányú, nagy elfoglaltsága, magas állása dacára sohasem vonta meg tőlünk segítő kezét. *Védnökünk: Berzeviczy Albert* eljön közénk; *október 11-ikén az idej előadások sorozatát* személyesen megnyitja. Örömmel várjuk, tisztelettel fogadjuk. Megjelenése ünnepnap lesz mindnyájunkra nézve; megnyitó beszédje pedig határák a Kör fejlődésében.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

Az irodalmi szakválasztmány szept. 12-ikén népes ülést tartott, a melyen a *szabad-liceum* ügye végleges elintézését nyert.

Napirend előtt, *Jónás* János üdvözlő szavaira, a választmány meleg ovációban részesítette dr. *Tóth* Sándor elnököt a családjában történt öröndetes esemény, valamint annak alkalmából is, hogy főgimn. igazgatói tisztét már 15 éve viseli sikeres eredménnyel.

A titkár előterjesztései alapján elhatározta a választ-

mány a szabad-liceum minden tagozatában tartandó előadások szerény díjazását.

Ugyancsak kimondotta, hogy a *giralti* fiók-választmány népkönyvtári segélyének egy részét iparos-kaszinó fenntartására fordíthatónak fogja javasolni az igazgatóválasztmány ülésén.

Ezután a minisztériumtól kapott népkönyvtári segély felhasználásáról tett a titkár jelentést, a melyet a választmány egyhangulag elfogadott.

Élénk és kimerítő vitát idézett elő a könyvtár használatának kérdése. A felhangzó panaszokat a választmány csak úgy vélte orvosolhatónak, hogy a testületi tagoknak ezentúl nem engedi meg a nagykönyvtár használatát. Ez a határozat is még az igazgatóválasztmány elé kerül. A népkönyvtár azonban mindenkinek rendelkezésére áll.

Végül a szabad-liceum ügyének tüzetes megbeszélése következett. Dr. *Tóth* Sándor elnök javasolja, hogy előfizetési ívek mielőbb köröztessenek, hogy a közönség kellő időben tájékozódhassék az előadások felől. Az anyagi és erkölcsi siker biztosítása céljából az EPERJESI LAPOK szerkesztőségének fölkérését, valamint agitáló-bizottságnak alakítását tartja szükségesnek. A bizottság *Gömöry* János elnökleite alatt meg is alakult. Az erkölcsi sikert különben maguk az előadások is biztosítják, mert tárgyaik mindenestre megnyerik a közönséget. — Ez ügygel mai számunk vezetőcikkében bővebben foglalkozunk.

Az idő is alkalmasabb lesz ez évben, mert az előadásokat szerda helyett *vasárnap* d. u. 5—6-ig a vármegyeház nagytermében tartják meg, még pedig okt. 11-ikétől kezdődőleg 5 vasárnapon át különösen a hölgyek részére; utána 3 vasárnapon az egész közönség számára; ezután pedig 3 népakadémiai előadás következik.

Ez a nagyarányú szervezkedés, a közönség erkölcsi és anyagi támogatása mellett újból életre keltheti a felolvasások iránt meglehetősen megcsappant érdeklődést; s termékenyítő hatással lesz gondolkodásunk és látókörrünk szélesbítésére.

H I R E K.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter *Kremnitzky* Amand tótsóvári m. kir. főbányahivatali főmérnököt bányatanácsossá kinevezte.

— **Áthelyezések.** A kereskedelemügyi miniszter *Öhlschlager* Ödön posta- és távirada-főtisztet Kassáról Eperjesre; a vallás- és közoktatásügyi miniszter *Lovasi* Bernát és *Radó* Lipót állami el. isk. tanítókat Tótraszlaviczáról Bártfára, illetőleg Romuhó Tótraszlaviczára áthelyezte. — A honvédelemügyi miniszter *Bethlenfalvy* Imre pozsonyi 13. honvédezzredbeli I. oszt. századost, a pécsi hadapródiskolánál elfoglalt tanári alkalmazása alól való fölmentése mellett, a debreczeni 3. gyalogezredhez áthelyezte.

— **Házasság.** *Agotai* Ferencz, a szabadkai szintársulat tagja és *Thursó* Margit, a Királyszínház volt tagja, házasságot kötöttek. Az elmúlt idényben tudvalevőleg mindketten Szabados László eperjesi társulatának tagjai voltak.

— **Esküvő.** *Gerhard* Kálmán, a kassai vízvezeték mérnöke, okt. 22-ikén tartja esküvőjét a budai evang. templomban *Skrinár* Annával.

— **Eljegyzések.** Dr. *Eger* József eperjesi ügyvéd jegyet váltott *Fischer* Blankával, Rózsahegyéről. *Szabó* Lajos m. kir. erdész eljegyezte *Hollenkay* Etelka egyesületi óvónőt, Tótsóvárról.

— **Nagyszabású művészi hangverseny.** A Széchenyi-kör, a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesülettel karöltve, *október hó 3-ikán, szombaton este 7^{1/2} órakor*, nagyszabású művészi hangversenyt rendez a gyümölcs- és baromfi-kiállítás ünnepélyes megnyitása alkalmából. A hangverseny magas színvonalát előre is biztosítja az a körülmény, hogy a rendezőknek sikerült megnyerniök közreműködésre egyik legnagyobb magyar művésznőnk, *K. Durigo* Ilonát, a kinek hírneve, dicsősége hazánk határain túl is eljutott s a kinek bájos hangja, kiváló művészete valósággal elragadtatta a művelt nyugatot is. Művészetéről a fővárosi, a berlini, brémai, wieni lapok azt

„BITUMINA“

védelmet is nyújt a nap melege ellen. — „Bitumina“ régi zindelytetők átfedésére is kiválóan alkalmas. Csakis védjegy-
gyel ellátott tekerceket fogadjunk el.

Gyári főraktár Eperjes és vidéke részére:

MOSKOVITS GYULA vaskereskedésében, EPERJES.

tiszta bitumenből készített, valódi aszfalt-tetőlemez; tartós, tűzbiztos, szagtalan, kátrányozást vagy egyéb mázolászt nem igénylő
TETŐFEDŐANYAG.

„Bitumina“-val fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő

írják, l
a «ma
meleg
ban po
latkozo
Budape
sunkra
maga i
Eperjes
ben a
jön kö
Ilona
ízben g
művészi
doskodi
gyaloge
Ügy, ho
sunkbar
a két re
zödvé,
mat, ho
ságnak
jelenik
Kösch
egyesüle
és jobbe
2 kor.;
allóhely

— F
ev. theol
tesítése

— T
városi ta
mányozá
Olasz, F
Párisban,
hűtőipari

— K
ináncsi
simai (sz
detű cse
költsége
adomány
köszönye,

— A
nyitó-
d. e. 11 ó
az «Erős
éneknek e
Szlávik
Gusztáv
igazgató-v
ság, úgy

— A
a legutó
dr. *Fische*
Sárosvár
sen: Harts
Vasskó Józ
István, dr.

— Ü
tisztel
főtemplom
viselés d
köt, az ist
veszedelm
A Te Deu
végezte, tét

— N
főgyházm
mes fia,
mindig sze
midőn neg
kanonokjáv
vetlen bize
szereteténe
adományny
ezer korona
S megigér
S csakugya
ben általan
magaslatán

írják, hogy „K. Durigo Ilona hovatovább kiérdemli a »magyar Barbi« elnevezést; hajlékony, bársonyos, meleg hangja rátermett a dalénekre; mindegyik dalában poétikus kedély, művészi ízlés és nagy tudás nyilatkozott meg”. A fiatal művész a múlt évadnak Budapesten valóságos művészi szenzációja volt. Városunkra csak kitüntetés, hogy a nagy művész — mint maga írja — tekintettel arra a körülményre, hogy Eperjes azon kevés magyar város közé tartozik, melyben a komoly és tartalmas zenét szeretik, örömmel jön közénk. Nagy zenei élvezetet fog szerezni *Regéczy* Ilona hegedűjátéka is, a kinek művészetében már több ízben gyönyörködtünk s a ki rohamosan halad előre művészi pályáján. Kiváló kamarazenei pontról is gondoskodik a rendezőség; valamint fölkeri a helybeli gyalogezred kitűnő zenekarát is a közreműködésre. Úgy, hogy a hangverseny művészi esemény lesz városunkban. S ha hozzáveszünk, hogy a tiszta jövedelem a két rendező egyesületé lesz, meg vagyunk róla győződve, hogy közönségünk meg fogja ragadni az alkalmat, hogy a művészi gyönyörködés mellett a jótékony-ságnak is áldozva, a hangversenyen nagy számmal jelenik meg. Jegyeket már most is lehet előjegyezni: *Köschl* Árpád tüzletében és *Lukovich* Aladár gazdasági egyesületi titkárnál (vármegyeháza). Helyárak: 1—3. sor és jobboldali karzat 5 kor.; 4—6. sor 3 kor.; 7—8. sor 2 kor.; baloldali karzat 3 kor.; üvegkarzat 8 kor.; állóhely 1 kor.

— **Helyettesítés.** *Deák* János, az eperjesi ev. theol. akadémia tanára, *Dubovay* Béla lelkész helyettesítése végett három hétre Miskolcra távozott.

— **Tanulmányút.** *Faragó* József eperjesi városi tanácsos a vízvezetékek, csatornák stb. tanulmányozása céljából szeptember 16-ikán hat hétre Olasz-, Francia- és Németországba utazott. Résztvesz a Párisban, okt. 5—10. napjain tartandó nemzetközi hűtőipari kongresszuson is.

— **Kegyeltes adomány.** Özv. ináncsi *Pap* Kálmán szül. nagyváradi *Stépán* Ilona simai (szatmármegyei) nagybirtokosnő a huszita eredetű csefalvai evang. ősrégi templom helyreállítási költségeire 1000 koronát adományozott. Ezt a szép adományt az egyház elnöksége leghálásabban megköszönve, a nyilvánosság előtt is készséggel nyugtázza.

— **A Kollégium tanévnyitató-ünnepélye** szept. 20-ikán, vasárnap, d. e. 11 órakor lesz az intézet dísztermében. Az ünnepély az »Eros vár a mi Istenünk« című, régi protestáns éneknek elzengésével kezdődik. Az ünnepi beszédet dr. *Szlávik* Mátyas koll. igazgató tartja; ünnepi imát *Weisz* Gusztáv negyedéves theol. akad. hallgató mond. Az igazgató-választmány tagjai, a tanári-karok és az ifjúság, úgy a közönség ezúton is meghívottnak.

— **A Kath. Nagygyűlésen**, melyet a legutóbbi héten Budapesten tartottak, jelen volt dr. *Fischer-Colbric* Ágost kassai róm. kath. püspök is, Sárosvármegyéből többek közt résztvettek a gyűlésen: *Hartsár* Péter, *Korányi* Antal, *Kleinovszky* Antal, *Vasskó* József s *Frimmer* Antal plébánosok, dr. *Dessewffy* István, dr. *Baán* Achilles, stb.

— **Ünnepélyes hálaadó istentisztelet** volt f. hó 17-ikén az eperjesi róm. kath. főtemplomban, annak az öröme, hogy az isteni gondviselés dr. *Fischer-Colbric* Ágost, kassai megyés püspököt, az ismert vasúti szerencsétlen összeütközés halálos veszedelmében oly feltűnő módon, sértetlenül megőrizte. A Te Deum-os nagymisét *Zaborovszky* Béla prépost végezte, fényes segédlettel, nagy közönség jelenlétében.

— **Néhai Hován József** egri főegyházmegyei prépost-kanonok, Eperjes város érdekes fia, jóllehet gyermekkorában elszakadt innét, mindig szeretettel emlékezett vissza szülőhelyére. Sőt, midőn negyven övi lelkészkedése után az egri káptalan kanonokjává lett s anyagilag módja volt hozzá, közvetlen bizonyítékát is adta szülővárosa iránt táplált szeretetének, s azonkívül, hogy a hitközséget nagyobb adománnyal meglepte, a városi kórház részére is kétezer koronát küldött városunk prépost-plébánosa útján. S megígérte, hogy, ha teheti, azontúl is juttat még. S csakugyan kórházunkat végrendeletileg negyedrészen általános örökösévé tette. Sajnos, a hivatása magaslatán állott, sokat szenvedett s minden jövedel-

mét a legszebb jótékony czélokra fordított, fenkolt gondolkodású férfiú ezután nemsokára elhunyt. Azonban így is szép összeggel örököltette meg a hálás utókor előtt is nevét. A hagyatéki vagyon 102,905 korona becsértékével szemben, mint értesülünk, a bírósági végzés szerint 83,035 kor. teher van (szébbnél-szebb alapítványok), melynek levonása után jelentkező összegnek kórházunkra eső negyedrésze is majdnem ötezer korona. A mint különben egész életével, úgy végső intézkedéseivel is igazi nemes léleknek követésre méltó, legszebb életpéldáját hagyta hátra.

— **Görvélykóros gyermekek** szedik a »Sirolin-Roche«-t. Ez a legjobb creosot-készítmény, melyet a gyermekek a legszívesebben szednek. Kitűnő hatással van az általános jó érzésre. Az orrsecretiók elmúlnak és a daganatok visszamennek. Jobban használ, mint a csukamájolaj és vas, melyekkel párhuzamosan is jó ideig használható. Kapható a gyógyszerárkaban.

— **Az eperjesi kiállításról.** A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület — miként azt jeleztük — Eperjesen, október 3—6. napjain gyümölcsészeti, kertészeti, méhészeti és baromfiállítás rendez. A nagyszabású igérkező kiállítás október 3-ikán d. e. 10 órakor nyílik meg, még pedig a gyümölcsészeti és kertészeti a vármegyeház termeiben, a többi a »Zöldfa«-vendéglő kerthelyiségében. Bejelentések mindennap érkeznek a gazdasági egyesület titkári hivatalához. A kiállítás a várakozásnak teljesen meg fog felelni. A kiállítók száma ma már megközelíti a hetvenet; azonban bizvást állapíthatjuk, hogy a kiállítók száma tetemesen gyarapodni fog. Sőt Sáros-, Abaúj-Torna-, Szepes- és Zemplénavármegyék közönségén kívül képviselve lesz még Arad, Nagybecskerek és Erdély gazdaközönsége is. Az eddigi bejelentések után ítéelve, különösen fényesnek ígérkezik a gyümölcsészeti és kertészeti kiállítás, a melyen résztvesz a többi közt *Gürtler* Károly, a ki egész diorámát állít ki; továbbá a kassai m. kir. javítóintézet díszkertésze; valamint nagyon értékes csoportja lesz a kiállításnak Zemplénavármegye szőlő-kollekciója. Nem utolsó érdekességei lesznek a kiállításnak *Gabriel* Gyula szepesbélai postagalamb-tenyésztőnek galambjai, a melyek a kiállítás tartama alatt a főbb eseményeket Kassára, Miskolcra, Budapestre és Szepesbélára hírlül viszik. A kiállítás iránt nagy érdeklődéssel viseltetik maga a földművelésügyi miniszter is, a ki 1000 korona segélylyel járult a kiállítás költségeihez, mely összegből azonban 300—300 korona a kisgazdák közt lesz szétosztva jutalomképpen. Adott ezenkívül *Darányi*, a gyümölcsészeti és a kertészeti kiállítók kitüntetésére, négy arany-, nyolcz ezüst- és tizenhat bronz-érmét. A Baromfitenyésztők Országos Egyesülete több arany-, ezüst- és bronz-plakettel fogja honorálni a kiállítókat. A megnyitás napján, az ünnepély folytatásaként, bankett lesz a »Fekete Sas«-ban; majd este a gazdasági egyesület, karöltve a Széchenyi-körrel, élvezetes műsorral bíró és valószínűleg tánczczal is egybekötött hangversenyt rendez, melyről lapunk más helyen külön szólnunk. A kiállítás tartama alatt, illetőleg 4-ikén és 5-ikén, mindkét napon délelőtt és délután, a Kollégium dísztermében szakelőadások fognak tartatni, a melyeken a többi közt *Zsebrácsky* Géza palocsai r. kath. plébános a méhészetéről, *Rütsl* Károly (Kisszeben) a gyümölcsfeldolgozásról, *Uits* István kassai gazd. akad. főkertész a gyümölcstermelésről, *Pohl* Ferencz kassai javítóintézeti főkertész pedig a zöldségtermelésről fognak értekezni. A kiállítás — melynek részletes programját annak idején ismertetni fogjuk — október 6-ikán zárul.

— **Jó házból való**, 4 polgári osztályt végzett leány ajánlkozik gyermekek mellé nevelőnőnek. Bővebbet: Sch. N. Eperjes, poste restante.

— **Református istentisztelet.** *Eros* Károly lelkész f. hó 20-ikán, vasárnap d. e. 11 órakor istentiszteletet tart és úrvacsorát oszt a ref. híveknek a helybeli ág. h. ev. templomban.

— **Az E. T. V. E. őszi atletikai versenye** kedvezőtlen időben folyt le szeptember 13-ikán a *Budapesti III. ker. Torna- és Vívó-Egyesület*, a *Kassai Atl. Club*, a *Kassai Munkás Tornaegyesület*, a *Sóvári Tornaegyesület* és a *Temesvári Atl. Club* között. A rendezőség minden lehető megtett, hogy a versenyek tartalmi és formai tekintetben tökéletesek legyenek; gondoskodott a lehetőség szerint az idegenek

elszállásolásáról, ellátásáról, de a hirtelen jött nagy eső és hideg nemcsak a versenypályát rongálta meg és tette kétségessé az eredményeket, hanem városunk sport-barát közönségét is visszatartotta a küzdelmek megzemléésétől. Mindennek ellenére ott voltak a nézőközönség soraiban *Uhlarik* Mátyásné, zászlóánya, *Semsey* Boldizsár főispán és *Tahy* József alispán. A versenyekre jelentkezett atléták, kevés kivétellel, mind indultak s e miatt délelőtt előmérkőzésekre volt szükség. A délutáni versenyek azután könnyedén peregettek le, úgy, hogy 3-tól 6-ig minden a legnagyobb rendben valósulhatott meg. A versenyek rendezésére a főalkalmat a *Magyarors. Testező-Szövetségnek* csak a Bp. III. T. V. E. és az E. T. V. E. részére tavaly öt évre alapított vándordíja nyújtotta, a melyért díszkosz- és gerelyvetésben, távolugrásban és 800 m. síkfutásban szereznek a versenyző atléták egyesületeik részére az I-ső helyen 4, a II-ikon 3, a III-ikon 2, a IV-iken 1 pontot. A fűleltdában győztes csapat 4 pontot nyer. Tavaly Budapesten az E. T. V. E. győzött. Az idén újra megismételte győzelmét a Bp. III. T. V. E. 20 pontja ellenében 25 ponttal. A díj végleges megnyerése tehát az E. T. V. E.-re ezzel igen valószínűvé vált. A versenyek közül kiváló eredmény *Antal* díszkoszvetése (3978) és *Dobó* fűleltdadahajtás-dobása (7828). A fűleltdajátékok igazgatóbörzét vártuk, csak hogy a budapestiek közül két igen jó játékost hivatalos elfoglaltsága távol tartotta a versenytől s így nem akadt nehéz munkája az E. T. V. E. bajnoki csapatának. A díszkosz- és súlydobás csapatversenyeiben az E. T. V. E. került az élre s ezzel megnyerte az egyik tiszteletdíjat is, míg a másikat a K. A. C. kapta az 1500 m. stafétafutásért. A versenyekben díjakul az E. T. V. E. sajátveretű érmeit adta: nagy és kis ezüst- és bronz-érmeket.

— **Ismeri a Fektort?** Ez a különlegesség szabadalmazva van az egész világon, és elsőrendű orvosok, tanárok ajánlják, mint kiváló *hashajtószert*. Háztartásokban legyen mindig *Fektor* — az egyetlen hashajtó limonádé. Hatása gyors és biztos. Üvege 80 fillér. Kapható minden gyógyszerárkaban és nagyobb kereskedésekben.

— **Az eperjesi ág. hitv. ev. theol. akad. testület** szept. 9-ikén tartotta meg alakuló-gyűlését *Krieger* Mihály korelnök vezetése alatt. Ezen a gyűlésen tisztviselőit is megválasztotta. Testületi elnök lett: *Dániel* Szabó György IV. é., test. jegyző: *Flachbart* Károly III. é., becsületbírósi elnök: *Krieger* Mihály IV. é., becsületbírósi jegyző: *Schvarcz* Mátyás II. é., pénztáros: *Szelényi* János IV. é., könyvtárosok: *Scherer* Péter IV. é. és *Krcsméry* Gyula II. é., laptáros: *Glósz* Dezső I. é.

— **A lakbérmozgalom**, mely Eperjesen az állami tisztviselők lakpénzeinek kedvezőbb szabályozása érdekében, *Pehovits* Ágoston m. kir. p. ü. tanácsos, p. ü. igazgató-helyettes vezetése alatt megindult, eddig arra az eredményre vezetett, hogy a p. ü. miniszter Eperjest a tervezett V. lakbérosztály helyett a IV-ikbe sorozta, úgy, hogy a tisztviselők nov. 1-jétől (a bírák és a tanárok okt. 1-jétől) a budapesti lakbéreknek 70% -át kapják. A tisztviselők azonban ezzel meg nem elégszenek, mert Eperjes eddig a II. lakbérosztályba tartozott; és a mozgalmat folytatják, hogy Eperjes éppúgy a 90%-os (a III.) lakbérosztályba soroztassék, mint ez Kassára nézve már megtörtént. Eddig u. i. Eperjesen és Kassán ugyanannyi lakbért élveztek a tisztviselők, míg most — Eperjes hátrányára — 20% különbséget állott elő.

— **A M. Kárpát egyesület Eperjesi Osztályába** ez új tanév elején 65 koll. főgimn. tanuló lépett be tanulótagnak; a kir. gör. kath. tanítóképző-intézetnek pedig 16 növendéke tagja az Osztálynak.

— **Csemege-szülő, Beregszász.** Válogatott csemege-fajszólót, gondosan csomagolva, szolid árban szállít *Williger* Herman fűszer- és csemegekereskedő, Beregszász.

— **Postai panasz.** Eperjesen a két postahivatalon a rendszerint nagyobb levélzsekre nyelvek elhelyezése sűrűsége szükséges volna, mert a jelenlegi szekrényekbe terjedelmesebb leveleket, könyveket dobni nem lehet, s így, ha hivatalok zárójára elmult, ily küldeményeket aznap többé föladni nem lehet. Kérjük tehát a postafőnök urat, hogy e hiány megszüntetéséről intézkedni sziveskedjék.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testet, meggyógyítja a köhögést, válódást, éjjeli izmódást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

ellen szüntelen tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mintegy értékesen utazásokat is kínálnak, hányan mindenképp „Roche” eredeti csemegeit.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv.)

„Roche”

Legjobb orvosi rendeltetés a gyógyszerárkaban. — Az üvegeket 4— koron.

— **Kirándulás.** Az eperjesi ág. hitv. ev. polgári leányiskola 114 növendéke szeptember 16-ikán kirándulást tett Kisszebenbe, s ez szépen sikerült. Hálás köszönet illeti *Spiegel* Ervin úrhölgyet, a ki az állomásnál fogadta és vezette, — *Spiegel* és Társa urakat, a papírgyár tulajdonosait, a kik megvendégelték a kirándulókat, továbbá *Szukuray* M. urat, a ki az áll. iskola teremt a kirándulók rendelkezésére bocsátotta.

— **Daltársulat városunkban.** Néhány nap óta *Suchy* Béla árok-utcai kávéházában egy soktagú daltársulat ütött tanyát. A társulatot *Bodrogi* Richárd vezeti, a ki erősen gondoskodik róla, hogy naponta új műsor, hetenként új tagok és mindig táncz, zene, pajkos nótázás fogadják a szórakozni vágyók seregét. A társulat október első napjaig marad Eperjesen.

— **Beiratkozás a gazdasági leányiskolába.** Az eperjesi áll. tanítónőképző-intézzel kapcsolatos gazdasági ismétlő-leányiskolába a beiratások szept. 28., 29., 30. napjain lesznek d. u. 2 és 3 óra között az áll. tanítónőképző-intézet igazgatói irodájában. Beiratkozhatnak az I. osztályba 12. évet betöltött oly leány, ki írni és olvasni tud. A II—III. osztályba beiratkozhatnak, a kik az előző osztályokat végezték. Heti elfoglaltság két délután 2-től 5-ig. Tantárgyak: magyarnyelv, számtan, egészségtan, történelem, földrajz, főzés, kézimunka. Tandíj nincs.

— **Az eperjesi kerületi Munkásbiztosító Pénztár** szept. 13-ikán rendkívüli közgyűlést tartott *Sziklai* Henrik elnöke alatt, melyen a közgyűlési kiküldöttek igen gyér számmal vettek részt. A közgyűlés az állami Munkásbiztosító Hivatal által elkészített és elfogadásra ajánlott mintaalapszabályokat elfogadta és magáévá tette. Az alapszabályok keretében megállapította a közgyűlés az ipari és kereskedelmi alkalmazottak természetben való *életmezésének pénzbeli egyenértékét*, még pedig tanonc-nál 90 és 75 fillérben, iparossegédnél 1 kor. 20 fillérben és 1 kor.-ban, kereskedősegédnél 1 kor. 50, illetve 1 kor. 20 fillérben a szerint, a mint a három városban, vagy a vidéken van az illető alkalmazva. Ugyancsak az alapszabályokban történt intézkedés arról is, hogy a fennállott ker. betegsegélyző-pénztár fenmaradt vagyontömegének kamataiból a pénztár volt tagjai, betegség esetében, 20 héten túl is segélyt nyerhessenek, valamint hogy az évi feleslegből a pénztári tagnak családtagjai 10—30 korona gyermekágyi segélyben részesülhessenek. Ezután felolvasták és tudomásul vették a m. kir. Munkásbiztosítási Hivatalnak legutóbbi körrendeletét a beteg munkások húsz héten túl terjedő segélyezésének ügyében. A rendelet figyelmezteti a helyi szerveket, hogy az országos pénztárnak terhére egyelőre csak a törvényben és alapszabályokban meghatározott *minimális segélyezést* lehet nyújtani, mert az országos pénztár ezidőszert még megbízható adatokkal nem rendelkezik ahhoz, hogy kellő fedezetet mutasson ki a nagyobb segélyezésre. Ez azonban semmiképpen sem állja útját annak, hogy azok a helyi szervek, a melyek eddig is 20 héten túl terjedhető segélyezést nyújtottak, ezt az *okot* — és *nem* az országos pénztárt — illető jövedelmek terhére tovább is nyújthassák.

— **Megrendszabályozott tisztviselő.** A kereskedelemügyi miniszter *Zakar* István posta- és távirat-főtiszt ellen, kit Budapestről Bártfára nemrég helyezett át, a fegyelmi eljárást elrendelte, mert a FÜGGETLEN MAGYARORSZÁGBA a postások szövetségének megalakítása érdekében, melyet a miniszter eltiltott, néhány cikket írt.

— **Sok évi megfigyelés.** Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál, általában minden gyomorbetegségnél a valódi *Moll-féle seidlits-porok* bizonyultak a legsikeresebbeknek a többi szerek fölött mint gyomorerősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 2 kor. Sztéküldés naponta utánvétellel *Moll A.* gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban határozottan *Moll A.* készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **A Kath. Népszövetség** Bártfán, szept. 6-ikán, 3000 főnyi közönség jelenlétében tartotta meg alakuló-gyűlését. Beszédeket mondtak *Korányi* Antal prépost-plébános és *Moldoványi* budapesti ügyvéd. Sokan azonnal beiratkoztak, de még egyre jelentkeznek, s 1000 tagra van kilátás. A szövetség elnöke lett *Korányi* Antal prépost, világi elnök *Rhody* Alajos polgármester, jegyzője *Toth* Miklós ügyvéd-jelölt. Beléptek dr. Uhlig Leó orsz. képviselő, Tóth rendőrkapitány, Patocska járásbíró, dr. Mankovics orvos, Grofcsik és Exner városi tanácsosok is. *Hámbor* községben 66, *Kavocsánban* 25 és *Berzeviczén* 28 taggal a népszövetség szintén szervezkedett. Berzeviczén igazgatóvá *Pernyik* Endre esperes-lelkész, csoportvezetőkké *Hrebenyár* Pált és *Kopcsák* István kántortanítót választották meg.

— **Gyors posta.** A hajdúböszörményi ref. főgimnáziumnak 39 tagból álló kiránduló-csapata, mely felsőmagyarországi útjában Sárosvármegye nevezetességeit is fölkereste, szept. 14-ikén reggel 11 órakor Eperjesen a vértanúk emléket megkoszorúzni akarta; ennek azonban el kellett maradnia, minthogy a szept. 12-ikén Hajdúböszörményben a postára föladott koszorú nem érkezett meg időre, hanem csak 16-ikán, tehát hétfő helyett szerdán jutott a címzett kezeihez, s csak később juthatott el rendeltetési helyére. A kirándulók kedden reggel a Szinyelipöczi völgybe s, a Branyiszkhágon át, a Magas-Tátrába indultak, s hazafelé való útjukban a korompai vasgyárat megnézték és pénteken reggel szerencsésen hazaértek.

— **Ujdonságok fényképészeti kamarában** kaphatók *Cattarino* S. Utóda: *Földes* Samu papír- és dőszmüaru-üzletében (Eperjes, Fő-utca 78.), a hol mindennemű fényképészeti eszközök, a szükséges összes vegyi és optikai kellékek *eredeti gyári árakon, előnyös részesítésre* is beszerezhetők. Kívánatra árjegyzék. Ugyanott *sötét-kamra* díjtalanul áll a t. Közönség rendelkezésére.

— **Hálókocsi Budapest és Abos között.** Az október 1-jén érvénybe lépő téli menetrendben Budapest és Abos, illetőleg Poprád-Felka között a hálókocsi a következő vonathal van bekapcsolva: Budapestről indul este 8 ó 45 p.-kor, Abosra érkezik reggel 5 ó. 37 p.-kor. Abosról indul este 11 órakor és Budapestre érkezik reggel 8 óra 15 p.-kor. A hálókocsi-jegy árai: első osztályon 9 korona 60 fillér, második osztályon 7 korona 20 fillér.

— **Államsegélyek.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Sárosvármegye bártfai múzeuma részére 1400 kor., az eperjesi ág. h. ev. Kollégium könyvtára részére pedig 300 kor. államsegélyt utalványozott. Az engedélyezett államsegély első sorban az intézmény gyarapítására s azonkívül annak egyéb fentartási és kezelési szükségleteinek fedezésére használandó fel.

— **Ló-árverés.** A cs. és kir. 6. vonatosztály szept. 28. és 29-ik napjain, Kassán, a marhavásártéren mintegy 150, kimustrált lovat árverés útján elad.

— **A hol a kölcsönösség elve vezet!** A Bohrandt J. V. eperjesi fűszerüzletében (hol a híres, *eredeti töltésű Dreher-sör* kapható) a kölcsönösség elve vezet: jóért jót várj. Minél jobban szolgálja ki e czég vevői érdekét, annál többet gondolnak azok reá, annál inkább megbecsülik azt. — Egy próba mindenkit meggyőző e sorok igazsága felől!

— **Az állami tisztviselők lakbérére.** Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete a tisztviselőknek megfelelő lakbérösszegekbe való sorozása érdekében emlékiratot intézett a pénzügyminiszterhez. Ez nagyjából ugyanazokat az érveket tartalmazza, a melyekkel ügyük igazáért az eperjesi állami tisztviselők is küzdenek.

— **A Szabadgondolkodók Magyarországi Egyesületének** fiókja Sátoraljaújhelyt aug. 30-ikán megalakult. Az alakuló-gyűlésen *Timár* Miklós központi titkár czáfolni igyekezett azokat az állításokat, hogy a szabadgondolkodás ellentétben volna a hazafissággal, az erkölcsösséggel, a felebaráti szeretettel és megbolygatná a családi életet. Elnökké dr. Székely Albertet, alelnökké *Berger* Józsefet, főtitkárrá pedig dr. Nagy Arturt választották meg.

— **Felekezeti és községi tanítók fizetése.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a vármegye közigazgatási bizottságához rendeletet intézett, a melynek értelmében az egyházmegyei hatóságok és a községek tulajdonában levő iskolák tanítóinak fizetéséből az eddig adott segélyek le nem vonhatók, mert a kormány csak ezeknek a segélyeknek és mellékdíjaknak a leszámitásával egészíti ki a tanítók fizetését az új törvény értelmében. Ha pedig az egyházmegyei hatóságok és községek a tanítók fizetéséből ezeket az összegeket levonnák, a kiegészítés akkor is csak ezeknek a beszámításával fog megtörténni.

— **A legnagyobb természetes gyógyerő,** melyet a világ ismer: a villamosság. Kiváló szaktekintélyek igazolják, hogy nem létezik oly hasznos és eredményes gyógyítóerő, mint a villamos áram. Az ember agya, teste egy villamos battria és az idegek megfelelnek a villamos vezetéknek; az idegek által fölfogott érzések pedig a villamos folyamatok, miáltal a szervek működése a villamosságon alapul. Bebizonyított tény, hogy a legtöbb betegség ellen a villamosság a legkiválóbb gyógyítómód. Alkalmazza tehát a villamosságot: az Elektro Vitalizer a legideálisabb villamos gyógyító-készülék, melyet a most megjelent *Modern villamos gyógyítómód* című könyv behatóan ismertet. Ezen értekezést ingyen és bérmentve küldi az Elektro-Vitalizer orvosi rendelő-intézet Budapest, Károly-körút 2., félelelet 50. szám.

A mosás akár a táncz,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használsz,
Még szived is örül.

Schicht szarvasszappana
csodálatos, hathatós tisztítóerejét sajátzerű előállításának és a legjobb nyersanyagok leggondosabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana
kíméli a kezeket és a fehéreműt!
Megtakarít fáradtságot és vesződséget
kíméli ennélfogva az egészséget!
Megtakarít pénzt, időt és munkát!
Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

Felelős szerkesztő:

Dr. Obetkó Dezső.

Kiadótulajdonos:

Kósch Árpád.

NYILTTÉR.

Vesebajknál, a húgyhólyag bántalmainál és közsélynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bőr és Lithion tartalmu
GYÓGYFORRÁS

SALVATOR

Kitűnő sikerrel használtatik.
E forrás kiváló tulajdonságai:
Húgyhajtó hatása.
Kellemes ízű. Vasmentes.
Könnnyen emészthető.
Teljesen tiszta.
Állandó összetételű.

Első rangu gyógyvíz és diatetikus ital. Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy hógysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményektől szóló bizonylatok és egyéb forrásleírások ingyen és bérmentve állnak rendelkezésre.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palaczk 32 fillér.
3/4 „ „ „ 40 „
1/1 „ „ „ 48 „

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palaczkok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palaczk 6 fillér
3/4 „ „ „ 7 „
1/1 „ „ „ 9 „

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ ★

Erőt és ifjúságot szerezhet ismét az elgyengült, időelött kimerült beteg, ha követi az ingyeny-könyvecskében felsorolt utasításokat, mely könyvecskét alábbi címűtől postán kérheti mindenki díjtalanul.

Vhyra Társaság, Budapest, V. ker., Váci-körút 78., II. 14.

minden jobb vendé

November

4-SZÓ

vízvezeték-

Bővebbet a gatójánál. Tel

Megbí

Bizalommal badacsonyi vidék kölcsönhordóba ben, literenként vasúti díj. Az a gyűlekezet tulaj rendelések aluli lélkész, Szentant

Fűszer-

szére kere jelenésű és szakkép német és alkalmazá

Ajánlatok dendők.

3420—1908. tkvi

Árverési

Az eperjesi hírré teszi, hogy *Dvorski* János dők elleni, össze végrehajtási ügy járásbírósg) ter eperjesi 1875. sz alatt foglalt és *Kazimir* Paula árverést elrende 1908. évi október jesi kir. tvszék a megállapított 10 fillért készpén Kir. tvszék, Eperjesen, 1

Kapható Eper

Kapható:
minden jobb vendéglőben, kávéházban és fűszerkereskedésben.

November 1-jétől olcsón kiadó egy
4-szobás lakás,
vizvezeték-, fürdő- és villanyvilágítással.

Bővebbet *György Lajos*, a szeszfinomító igazgatójánál. Telefon 48.

Megbízható borajánlat.

Bizalommal ajánlok kitűnő, ragyogó, aranyfehér badacsonyi vidéki hegyi-bort, öt és újat, vasúton, kölcsönhordóban szállítva, 50 literen felüli mennyiségben, literenként 60 fillér árban. Ehhez járul a csekély vasúti díj. Az ajánlott bor a szentantalfai ág. hitv. ev. gyülekezet tulajdonát képezi. A bizalommal kért megrendelések alulírotthoz intézendők. *Nagy Lajos* evang. lelkész, Szentantalfa, Zalamegye. Vasútállomás: Tapolca.

Fűszer- és csemege-üzletem részére keresek egy **intelligens** megjelenésű és **önállóan** működni tudó, **szakképzett segédet**, magyar, német és tót nyelvismerettel, állandó alkalmazásra.

Ajánlatok *Kun Sándor Eperjes* címre küldendők.

3420—1908. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Eperjesi Takarékpénztár végrehajtatónak *Dvorszki János és neje sz. Kazsimir Paula* végrehajtást szenvedők ellen, összesen 1220 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék (az eperjesi kir. járásbíró) területén lévő és Eperjes városában fekvő, az eperjesi 1875. sz. tjkvb. A. + 1. sor., 2573/6/2/2. hr. szám alatt foglalt és B. 1. alatt *Dvorszki János, B. 2. alatt neje, sz. Kazsimir Paula* nevében álló ház- és kertből álló ingatlanra az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908. évi október hó 28-ik napján délelőtti 10 órakor az eperjesi kir. tszék pertárában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fog adatni. Az árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzzel 356 kor. 10 fillért készpénzben a kiküldött kezéhez letenni. Kir. tszék, mint tkvi hatóság. Eperjesen, 1908. július 17. *Unger Geiza*, kir. tszékí bíró.

Kneipp plébános

SALÁN HAJVIZE
a legideálisabb és legjobb.
Üvegekben à 2 K. és 4 K.
Kapható Eperjesen: **PÁLESCH ÁRPÁD** drogériájában.

Fektor

az egyetlen
hashajtó limonádé.

Kellemes ízű, gyors és biztos hatású.
Szükséges minden háztartásban!

Kapható mindenütt. Üvege 80 fill.
„KOLUMBUS” vegyészeti gyár részv.-társ.
Budapest, VIII., József-utca 16—18.

817—1908. végreh. sz.
Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszéknek 1908. évi 3611. sz. végzése folytán *dr. Fleischmann Sándor* ügyvéd által képviselt *Hirschl és Társa* felperes részére 287 korona 38 fill. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán felülfoglalt és 2835 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbíró 1908. V. II. 274/2. sz. végzésével az árverést elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán *Eperjesen, Szabai-út 12. sz. házában* leendő megtartására határidőül 1908. évi szeptember hó 30-ik napjának d. u. 3 órája kitűztetik, a mikor a bíróság felülfoglalt butor, víz- és villambevezetési csövek, mérők s egyéb ingóságok a legelőbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén beszáron alul is el fognak adatni. Felhívtnak mindazok, kik az előírt határidőig a vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják. A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik. Eperjes, 1908. szeptember 10. *Spányi Kálmán*, kir. bírósági végrehajtó.

Göres-csillapító, szélhajtó Hódony-csöppök

1844 óta használatban levő étvágygerjesztő, emésztést elősegítő háziszér.
Egy üveg ára 1 K.
Két üvegnél kevesebb (2 K. 50 f. utánvét mellett) postán nem küldetik.
Beszereshető:
BITTNER GYULA gyógyszer-tárában
Gloggnitz (Alsóausztria).

1868 óta forgalomban.
Berger-féle gyógy-kátrány-szappan,

mindennemű bőrkülsőre
ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, elősü kútegek, agyszín-ten orv-rezessek, ótvár, fagydag, labizadás, tel- és szájkörpa ellen. A **Berger-féle kátrány-szappan** tartalmazza a **ka-kátrány-nak 40** -át és minden egy b, a kerek és ovális **idült bőrbetegségek** szappanoktól lényegesen különbözik. **Idült bőrbetegségek**nél sikerrel alkalmazatik a kátrány-szappan mellett a **Berger-féle kátrány-kénszappan.** Mint ezenébb **kátrány-szappan** az **arcbőr tisztáltságnál** elválasztásra, a gyermekeknek valamilyen **tejszappan** elő- **mulhatlan bőrtisztító, mosó és tündőszappan mindennapi használatul** szolgálnak.

Berger-féle glicerin-kátrány-szappan
Mint kiváló bőrápoló szer kitűnő eredménnyel használatik, továbbá a **Berger-féle borax-szappan** **külsőre, napsütés, seprő, mitesser és egyéb bőrbajok ellen** **Árn minden hajnak 70 fillér használati utasítással együtt.** A vasárnapi natarozottan **Berger-féle kátrány-szappant** és borax-szappant **kétféle és négyféle** a itt látható vedjézet és a **G. Hell & Comp.** cégjegyzését minden cimen. **Kitűnő díszök levéllel** **Becsen 1868-tól és aranyéremmel a parisi világkiállításán 1900.** Minden egyéb gyógy- és peszugi szappan, mely **Berger-féle gyártmány**, a minden szappanhoz mellettek használati utasítason is van sorolva. **Kapható minden gyógyszer-tárban és hasonló üzletben.** **Nagybun: G. Hell & Comp., Wien I., Biberstr. 8.** **Magyarországi törökátár: Török Jozsef gyógyszer-tára, Budapest, Király-ú. Thalmayer és S. ut. Zrin-
l-uten, Molnár és Moser droguisták, Koronaherceg-
uten. Készenben minden hu lap stl, valamint Ma-
gyarország összes 710 0 1-án minden gyógyszer-tár-
raiban, továbbá a job b. g. me-akban és illatsz-
kereskedésekben.**

Kapható Eperjesen **Korn Vilmos** úr gyógyszer-tárában, valamint Magyarországon összes gyógyszer-tárában.

SIRUP-PAGLIANO a legjobb vértisztítószer. Fel-találója *Girolamo Pagliano* florenzi tanár, 1838 óta állítja elő *Sirup Girolamo Pagliano* a legjobb és leg-biztosabb hashajtószer, mely 1838 óta sok ezer csa-ládnál a legjobb eredménnyel használtatik. Orvosi rendeletre minden jobb gyógyszer-tárban kapható. Megszünteti a székrekedést és annak következmé-nyeit, mint vértelődés a fejbe stb., előmozdítja az anyagcserét és vértisztítóan hat bőrkülsőre, csúz-, közhvényneftb. Megrendelések intézendők: *Girolamo Pagliano* tanár, Florenz (A. 15), Via Pandolfini. El-ismerő leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselő: *dr. F. Herzig*, Wien, IX., (A. 15), Löblichgasse 4. Gyógyszertárak fölerakat-ként kedvező feltételek mellett kerestetnek.

A legkapósabb
politikai napilap:

„AZ UJSÁG”

Főmunkatársak: *Herczeg Ferencz*, *Kenedi Géza*, *Kóbor Tamás*, *Kozma Andor*, *Mikszáth Kálmán.*
Felelős szerkesztő: *Gajári Ödön.*
Társzerkesztő: *dr. Ágai Béla.*
Előfizetési árak:
Egész évre 28 kor.
Félévre 14 „
Negyedévre 7 „
Egy hónapra 2 „ 40 fill.
Hetenkint ASSZONY és GYERMEK melléklet.
Megrendelő cím:
„AZ UJSÁG” kiadóhivatala
Budapest, Rákóczi-út 54.
„AZ UJSÁG” olvasóterme a vidékről a fő-városba érkező előfizetőink rendelkezésére áll.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ HAZAI GYÁRTMÁNYÚ OKMÁNY, IRÓ ÉS FOGALMI PAPIROK
KAPHATÓK MINDEN JOBB PAPIRKERESKEDÉSBN

Geidmadroile, elegante und leicht ausführbare Toiletten.

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „Im Boudoir”. Jährlich 24 reich illustrierte Seite mit 48 farbigen Modebildern, über 2800 Ab-bildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen.

Vierteljährlich: K 3.30 = Mk. 2.80.

Gratisbeilagen:
„Die praktische Wiener Schneiderin”
und
„Wiener Kinder-Mode”
mit dem Beiblatt
„Für die Kinderstube”
sowie
„Schnittmusterbogen”.

Schnitte nach Maß. Als Begünstigung von belodernm Werte liefert die „Wiener Mode” ihren Abonnentinnen Schnitte nach Maß für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl lediglich gegen Ertrag der Speien von 30 h = 30 Pl. unter Garantie für tadelloles Papien. Die Anfertigung jedes Toilettestückes wird durch jeder Dame leicht gemacht.
Abonnements nehmen alle Buchhandlungen und Pollanistellen sowie der Verlag der „Wiener Mode”, Wien 6., Eupendorferstraße 87. unter Beifügung des Abonnementsbetrages entgegen.

4324—1908. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint felekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Eperjes szab. kir. város tanácsa végrehajtónak *Jordán Bertalan* végrehajtást szenvedő elleni 41 kor. 28 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék és az eperjesi kir. járásbírósg. területén lévő és Eperjes szab. kir. városban fekvő, az eperjesi 1793. sz. tjkvben foglalt A. kereszt 1. sor., 611/21/a. hr. sz. 12. öi. számú ház-, melléképületek és kertből álló és B. 1., 2. sorsz. alatt *Jordán Bertalan* és neje szül. *Szedlák Erzsébet* nevében álló ingatlanokra 2464 kor. kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy ezen ingatlan az 1908. évi november hó 25-ik napján délelőtti 10 órákor az eperjesi kir. törvényszék pertárában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverési szándékozók tartoznak bánatpénz fejében 246 korona 40 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a kikiáltott kezéhez letenni

Kir. tvszék, mint tkvi hatóság.

Eperjesen, 1908. szeptember 4

Unger Geiza

kir. tvszéki bíró.

1 liter igen jó asztali bor

60 fillértől feljebb kapható

ifj. Reisinger László

fűszerkereskedőnél, Fő-utca 97., a Kollégiummal szemben.

A kertnek legszebb díszét képező ezüstfűtő

(*Picea pungens argentea*)

50—60 cm	à K.	5.—
70—80	»	8.—
90—100	»	10.—
100—120	»	15.—
130—150	»	20.—
180—200	»	30.—
220—250	»	40.—

ezüstjegenyefűtő

kaliforniai fehér jegenyefűtő
(*Abies concolor*)

50—60 cm	à K.	2.—
70—80	»	4.—
90—120	»	6.—
130—150	»	8.—
160—180	»	10.—

ajánl:

NIEMETZ W. F.

faiskolája

TEMESVÁR.

Gyümölcs- és díszfákra szóló árjegyzéket kívánatra készséggel küld a faiskola.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörös és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.

Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-székhely:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utárvet mellett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Ügynökök,

kik sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásával foglalkozni óhajtanak, magas jutalék mellett felvétetnek. Havonta 200—500 koronát jövedelmez. Valuta-Bank r.t. Budapest, Váci-körút 48.

Irodai gyakornokok

azonnal felvétetnek.

Czím a kiadóhivatalban.

Müncheni Kindlbräu

friss csapolás

szombat-, szeptember 26-ikától kezdve a „Fekete sas“-szálloda éttermében.

Palaczkokban kapható: Berger-kávéházban, Palkovits éttermében, Atlasz csemegekereskedésében.

Paradicsom

kilója 7 krajczár, csomagolás önköltségen. — Izambert-körte 15 kr. különként Stögermayer Antalnál, Szolnok.

Alapítottatott 1880-ban.

THRÓR GYULA

női- és férfidivat-árúháza

Eperjes, Fő-utca 69. szám.

Állandó nagy választék: selyem-, női- és férfi-fehérneműek-, női divatkelmék- és mindennemű díszekben. — Vászon- és asztalneműek. — Szőnyeg, függöny, ágy- és aszalterítők. — Valódi trieszti Linoleum. — Kész blousok, jouponok. — Menyasszonyi kelengyék és minden e szakba vágó cikkek.

FEDERIT :: legújabb, :: legkönnyebb,

legtartósabb TETŐFEDŐANYAG,
mely szagtalan, homoknélküli TETŐFEDŐLEMEZ.

10 m. hosszú, 1 m. széles tekersekben kapható.

— Ara tekercsenként 8 korona, helyt eperjesi raktárban. —

Főraktár: LUCHS EDE és TÁRSA cégénél, EPERJES.

Kassa

1898. szept. 30-án kelt 12041 számú magyar kir. miniszteri engedély.

A tisztelt háziasszonyoknak legmelegebben ajánljuk a valódi : Franck: kávé-pótlékot

mint legjobb pótkávét, belföldi nyersanyagból gyártva

Franck Henr. fiai

honi gyáraban

Kassan.

Védjegy

D. X 6988 N 051.

J. W. L.